

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a, Fóiea una data pe septembra, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl v.a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidieceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Taxa timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fară depunerea acestui pretiu înainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 26.

Brasovu, 1. Apriliu 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Relatiune

asupra celor duoa proiecte de lege privitóre la §§ 40, 45, 48 si 82 ai patentei urb. din 21 Ianu 1854.

(Continuare din Nr. tr.)

In § 48 pre lunga mesur'a cea fórte vaga neci macaru atata nu este esprimatu, ca macsimulu posesiunei de 11 juguri nu pote concurge in parteciparea din padure cu minimulu de $1\frac{1}{2}$ jugu. — Ori va depinde totu lucrulu numai dela binevoitía si placere, si dela inclinarea ori spre una ori spre alta parte a comisarilor esmisi spre ducerea in seversire a segregatiunei ? ! In acestu casu care e nu numai probaveru, da dupa imperfeciunea legii chiaru adeveru matematicu, se pote intembla pré usioru, cá dela minimulu de $1\frac{1}{2}$ neci odata se nu se redice mai insusu competinti'a, in care casu apoi posesiunea de 11 juguri la partecipare nu se bucura de o constelatiune neci cu unu firu mai favorita, decatu cea de 6 juguri de una si acea clasa. — La aceste obiectiuni mi se pote respunde, ca proportiunea observanda se va calculá cu barbati pricpetori si avendu in aintea ochilor folósele trase prin iobagi, in care casu usioru se va puté intemplá si aceea, cá nincări se se reduca competinti'a la minimulu de $1\frac{1}{2}$ jugu, ci din contra, ca in cele mai multe locuri se reesa macsimulu de 6 si uneori chiaru exceptiunea de 9 juguri. — E fórte bine si frumosu lucru in idea, cá se'ti inchipuesci o justitia atatu de ccsacta, se pote dice, angerésca. A-ci totu nu ne putemu inca opaci, pentru ca vrendu nevrendu ne stă inainte intrebarea aceea ca: da de cumva macsimulu nu de 6 da neci celu exceptiunale de 9 juguri, n'ar' puté da si produce unu ecivalentu corespunditoru folóseloru trase pana in anulu 1848 si care folóse au fostu stricta competentia a constitutivului urbariale, ba chiaru si a celui incuinat, si care casu — in tiér'a nostra nu va fi raru; că se se intembla atunci -- cu macsimulu, ce nu se pote trece? O're unu asemenea casu n'ar' fi obiectulu unei nu mai pucine nedreptatiri decatu candu s'ar' fi pusu legislatiunea si ar' fi luatu o cuantitate din alodiatur'a fostului domnu pamentescu, care o au stapanit pana in a. 1848, si o ar' fi datu fostului iobagiu fora neci unu titlu? — Chiaru casulu analogu domniloru! ca precum din punctulu de vedere alu dreptului si alu proprietatei nu este ertatu a se atinge de pur'a alodiatura a fostului domnu pamentescu in favórea fostului supusu, tocma aceste argumente reclama dreptulu scutu si pentru mesur'a aceea a competitiei cuvenita cestui din urma, care are se corespunda dreptu folosului trasu de elu pana in a. 1848 si alu carui folosu in mesura avuta, iobagiulu tocma asia de legiuitu proprietariu au devenit prin stergerea iobagiei impreunata cu indemnisa-re respunsa fostului domnu pamentescu, cá ori si cine altulu la unu altu obiectu de dreptu, si nu mai pucinu cá fostulu domnu pamentescu la alodiatur'a s'a, fiindu ca indemnisa-re fostului domnu pamentescu inteme-liéa pentru fostulu iobagiu unu titlu alu acuisitiunei de proprietate asemenea ori carui altu titlu de acuisitiune in drepturi. — O subtiare a acestui folosu, si o an-

gustare a lui cu prilegiulu segregatiunei ar fi unu atacu asupra proprietatei, si pentru aceea nu mai pucinu condemnaveru, cá ori-care altu atacu asupra a verei cuiva. — Si dupa ce domniloru in § 48 vedemu, ca posesiunea este ficsata, cá o chiae la asemnarea competentiei din padure, danduse dupa posesiunea de 11 juguri de a 3-a si a 4-a clasa unu macsimulu de 6 pana in 9 juguri, vine o alta intrebare pre catu de naturale totu pe atata si de drepta, ca ce va capata celu cu posesiune de mai multu decatu 11, pentru exemplu cu posesiune de 20 une ori pana la 40 si 50 de juguri si mai multe, de care casuri inca avemu in patri'a nostra destule? Celu ce posede 40—50 si mai multe juguri inca numai la macsimulu de 6 pana 9 juguri de padure se fia restrinsu? atunci candu padurea vine a se imparti dupa ceealalta posesiune? — O mersu deci pre cum se vede a fi aceea a § 48 nu se pote justifica neci din punctulu de vedere alu dreptului si neci din respecte politice, ba din ambele aceste respecte e condemnava.

O consecintia ulterioara si evidente din principiulu statoritu pentru pasiuni la § 40 alu patentei urbariale, si care nu are lipsa de neci o demonstratiune aru fi fostu aceea, ca acolo unde posesiunea si folosinti'a n'au fostu comuna, neci de regulare pomenire se nu pote fi, pentru-ca prin aceea'si sunt amenintiate drepturi sante intemeliate pe legi positive si pe usulu seculare, prin aceea se ameninti'a o returnare totale si o confusiune imensa de a lungulu tierei, de nu remane neci unu petecu de pasiune si padure, asupra carora se nu se incórde pretensiunile incrusiate ale fostilor domni si suspuși, unu lucru de ale carui urmari nu credu se esiste patriotu binesimtitoru, care se nu se infiore die. — A-ci in acestu punctu afli eu domniloru rationaveritatea celeilalte divergintie ce ocure la compararea mai alesu a unuia din proiectele de lege ce ne stau inainte cu patent'a imperatésca, adeca rationaveritatea divergintiei expresa in § 2 alu proiectului de lege privitoru la pasiuni. — Acésta divergintia intempina reulu provenitoru dintr'o inconsecintia, care conturba principiulu statoritu, ba se pote dice ca ilu eluda cu totulu, incatu atinge dreptulu fostului supusu. — Aceasta inconsecintia jace in § 45 si demintiesce principiulu basatu pe ratiune si pracs'a legale, deschidiendu usia de pretensiune nedrépta fostului domnu si din acele pasiuni, in care neci odata n'estecu n'au avut si in acaroru folosintia pana in a. 1848, neci odata nu s'au aflatu. Prin acea inconsecintia se desvalescu si rumpu ranele vindecate si prin usulu seculare in cursulu tempului cu totulu astupate, ca departe de a fi statu cuiva in voinitia si a fi precalculata, dar' daca meditamu asupra-i mai adencu, ne vomu convinge, ca ascunde in sinulu seu simburele neadormit u de frecari sempiterne si de reminiscentii triste, care in locu de a contribui spre apropierea de olalta acelor duóe elemente, fostu domnu si fostu supusu spre consolidarea si inbunatatirea sörtei fiacarei parti si prin acea spre inflorirea patriei, facu, cá tota puterea si activitatea ce o potu desvoltá se se absórba in rivn'a de a se ruiná una pe alta. Prin aceea inconsecintia se subminésa valórea § 7 din patent'a urbariale, din care in legatura cu § 3 si cu §

40 ar' resultă ca posesiunea si folosinti'a eschisiva a fostului supusu de pana in a. 1848 trebue se i remana garantata, si inca in drépta si ecua consideratiune a dreptului garantatu fostului domnu pamentescu atunci, candu neci fostulu supusu nu are cuventu de pretensiune din pasciuni folosite eschisivu de domnulu pamentescu. — O alta procedura contraria da legii aparinti'a, ca candu s'ar' stradui la formarea unei clase de cetatieni pe socot'a tierei intregi, care neci pana aci n'au fostu spre unu emolumentu publicu mai mare, si neci de aci inainte nu potu fi, prin urmare neci lips'a loru nu se simte, de ore ce prin concentrarea averei nationale in mani catu se poate mai pucine in locu de a se mediu-loci o respirare libera si prin aceea singurulu avantagiu intru inaintarea economiei nationale, acésta mai multu se inadusie. —

Dispozitiunile § 45 a carui dumerire si inblandire se doresce a fi ajunsă prin propusele proiecte de legi, ori cum si din ce parte a loru remanu nejustificate si nedrepte, ale caror urmari pe totu loculu, da mai cu séma acolo voru isbuti in contr'a dreptului secularu alu fostului supusu, unde si in care comune n'au esistat neci alodiatura, neci curia, neci curialistu, cu unu cuventu unde comunele iobagiesci au fostu singure de sine si teritoriul intregu au fostu colonicale, se va potigni dicu si va produce unu vajetu generale, mai cu séma deca procesur'a regularei ce are se se intempe dupa § 39 alu patent. urb. ab oficio nu va remané scutita de aceea ce n'au crutiatu procesur'a despre natur'a pamentului si despre rescompăraveritatea prestatiunilor, adeca de o inclinare mai mare in favorulu domnului decatul spre directiunea scutita de ori-ce preocupatiune, de ore ce in casulu acesta pucine si pré pucine pasciunate seu contenite voru scapă ne-ciungarite. — Pana acumă inca nu s'au simtitu efectulu (die Wirkung) celu prejuditiosu alu acestui §, de ore ce regulare ab officio inca nu s'au inceputu, ba se poate dice ca la poporu pre care 'lu atinge mai multu neci n'au strabatutu cuprinsulu celu abominosu, ca decumva aru fi strabatutu, de buna séma n'ar' fi intardiatu a se indreptă cu rugari pana la tronu pentru schimbarea §-lui si intogmirea lui dupa dreptu si dreptate. —

Cumca unu § asemenea nu vedemu figurandu in patenta si cu privire la paduri, pre langa töte ca usulu folosintiei comune au fostu si a-ci cá si la pasciuni, trebue se 'si aiba causa s'a cuviintiosa si legale, o causa de unde deductiunea e pré usiora, cumca neci cu privire la pasciuni nu se afia la loculu seu; nu, pentruca de § 45 nu remanu ne amerintiate cu violare drepturi regulate inca de sub epoch'a feudală de care 'si aduce aminte § 7, precum sunt töte drepturile esercitate in pasciuni de fostii supusi eschisivu. — Posesiunea si folosinti'a fostilor supusi eschisiva este o dovada preinvederata, cumca s'au intemplatu regulare, pentru-ca fostii supusi pe alta cale nu si au pututu vindicá siesi unu folosu eschisivu, nu se poate presupune, ca se fi ocupatu supusii pasciunea domnului seu potentiose, si pre acesta selu fi eschisul din ea, se fi eschisul pe acelu domnu, care i au fostu stapanu feudală, pre acelu domnu, care i au fostu judele in dreptu si controverse si aparatori in contr'a atacului strainu cu privire atatu la drepturile personali, catu si la cele reali, pre acelu domnu, in acarui putere a fostu incorendintiata avereia si vieti'a lui; — a si presupune asia ceva aru insemnă a deminti istoria, ce inse facie au atatea dovedi depuse in articlui de legi, nu se poate. Posesiunea eschisiva este deci o dovada despre aceea, ca regulandu domnulu pamentescu folosinti'a pasciunatului au asemnatu supusului seu competinti'a ceruta si au reservat a s'a pentru usulu eschisivu, ear', unde nu s'au intemplatu regulari, acolo folosintia comuna au infatiosatu usulu legale esercitatu pana in a. 1848, si pana in dilele nostre si care de a-ci incolo astépta dupa regulare. —

Dar' déca voimu a tractá caus'a pasciunatului catu se poate de temeinicesce si din töte laturele, ei, apoi nu se poate si nu este ertatu a pierde din vedere acea impregiurare forte momentiosa, care au esistat in fapta, cum-ca desvoltarea referintielor de dreptu in posesiunea si intru folosinti'a pasciunatului au mersu paralelu cu a celorulalte posesiuni, adeca cu a pamentului si cu a fenatiului, pentru-ca pasciunea inca au fostu asemenea competitintia a fostului supusu cá si pamentulu si fenatiulu. Acésta din legile patriei se vede apriatu si anume din art. 7 anului 1675, apoi punt 4 din asia numitele „bizonyos punktumok“ dela a. 1679, ear' apoi art. 27 din a. 1791. Pasciunatulu deci, macarca nu s'a platiu cu dare pana in a. 1848, elu totusi a fostu o parte esentiale si nedespartivera a constitutivului urbariale; scutinti'a de dare pana in a. 1848 nu 'si are temeiulu in natur'a terenului de pasci-

natu, ci in sistem'a contributionale, dupa care pasciunatule pana in a. 1848 n'au fostu obiectu alu contributiunei; pasciunatule dara chiar' in spiritulu si dupa pracs'a regulativelor urbariali de pana in a. 1848, au inbracatu cá si pamentulu aratoriu si cá fenatiulu o natura urbariale, si s'au tractatu cá pasciune comunale, din care chiaru din respectu catra principiulu de capeteni'a alu urbarialitatei, cá dintr'o competentia pura urbariale, domnulu pamentescu nu are neci unu temeliu legal de asi puté formá vre o competentia, precum nu'i da dreptulu de asi formá asemenea pretensiuni neci din pamentulu ori fenatiulu urbariale, si precum chiaru din acelu temeliu juridicu nu 'si poate formá fostulu supusu pretensiuni de competentia din alodiulu fostului domnu pamentescu, in care n'au jacutu beneficia legali de ale lui pana in a. 1848.

Cumca pasciunele comunali, de sene se intielege ca pana unde originea loru este si se poate deduce din referintie feudali, s'au tractatu totudeuna asemenea si au fostu supuse la asemenea reguli, se vede apriatu chiaru din § 40 alu pat. urb., care sustiene natur'a urbariale a pasciunelor in cuvinte exprese dicundu: „Ocupatiunile din pasciunea comunale intemplate inainte de 1 Ianuariu 1819 nu mai sunt obiectu de vre o plansore, ear' ocuparile intemplate de atunci incóce etc. etc. se voru adauge la pasciunea comunale.“ Prin aceste cuvinte se combate de a dreptulu teori'a falsa asiediata in § 45 si dedusa din legile vechi, dupa care compozeratulu fostului domnu pamentescu s'ar' vedé ca merge presupunenduse in totu loculu si acolo, unde in fapta n'au esistat si de fehliu nu s'au esercitat neci odata. — O asemenea teoria se combatte ea pe sene, de ore-ce sub posesiune intru intielesu juridicu se intielege referinti'a seu starea fapteca a unei persoane catra unu lucru fara privire la dreptu. Ei, dara pentru că se 'si poate cineva forma dreptu si competitintia legală pe temeliu ei, trebue se fia si esistat in fapta, ca-ce altumentre temeliu de dreptu alu posesiunei si respective alu compozeratului lipsesce, si pretensiunea inca remane fora baza legală. Da se punem pe unu minutu, ca teori'a disa a compozeratului ar' ave locu, pe acelu casu inse de ocupari din partea domnului pamentescu vorba n'aru puté fi, pentru-ca terminulu „ocupare“ in intielesu juridicu se aplică numai la desemnarea de fapte comise afara de sfer'a dreptului. — Unu fostu domnu pamentescu nu s'ar' puté privi si tractá cá ocupante, déca ar' fi fostu pretutindenea compozerare, pentru-ca, de ar' fi si rumputu o parte din posesiunea comunale, acea ar' fi fostu o intrebuintiare a dreptului pentru care intrebuintiare in legile vechi nu aflam prescrisa neci modalitate si neci n'au esistat, pentru-ca ar' fi fostu o restringere a domnului pamentescu in dreptulu seu, ce inse dupa legile vechi intemeliate pe privilegia si aparatore a libertatilor domnului pamentescu nu se poate neci presupune, cu atatu mai pucinu s'aru puté sili domnulu pamentescu, cá se dè la comuna inderetu aceea ce au ocupat odata; in acelu casu ocupatiunea n'ar' puté fi obiectu a vre unei plansori, ori s'au intemplatu inainte ori dupa 1 Ianuariu 1819.

Din cele aratatate pana a-ci resultă invederatu, ca § 45 de se si véde a-si caută sprigintul seu in terenulu legilor vechi, elu sta cu acelea totusi in opositiune diametrale, prin urmare ii lipsesce bas'a legale. — Da elu merge prin cuprin-su-i generale si mai departe in consecintiele sale, pentru-ca nu e privire la, ci amerintia cu violare si drepturi, care au esistat in fapta, fora cá se 'si aiba originea in referintie feudali. — Cum-ca asemenea drepturi a le fostilor iobagi au esistat atatu in fapta catu si dupa lege, ne vomu convinge daca v'om deschide foile legilor patriei; — si cum-ca au esistat ele chiar, si in contr'a doctrinei latite despre legile vechi, cum-ca iobagi in intielesu loru n'ar' fi fostu capacă de a castiga avere immobila, ce de acolo s'au dedusu, ca iobagiul pana la unu timpu, si pe catu elu eră sclavulu domnului seu legatul de brazda fora dreptu de a o puté parasi, n'au avutu neci libertatea personale, ci de libertatea lucrarei lui numai pe atata eră, in catu si pe catu ar' fi fostu indreptata in contra interesului domnescu, ear' altumentre activitatea lui se invertea intr'unu campu liberu, de ore-ce eră unu instrumentu de castigu mediatus si inmediatus alu domnului pamentescu, si adeca mediatus pe calea clironomisarei in obiectele remase dupa mortea iobagiului, ér' immediatus prin prestatuile in robote si in naturale, care le tragea dela elu pana eră in vieti'a, care töte nu s'ar' fi pututu intemplă, déca fostulu iobagiul ar' fi fostu absolut incapace in castigulu de obiecte si averi imobile; cum-ca au esistat dicu drepturi de acelea, se vede apriatu de acolo, ca pe candu nu esistă, ori celu pucinu eu n'am datu peste articlui de legă din care se se poate deduce pomenit'a incapacitate afara de cunoscutulu

art. 30 part. III a D. Verböcziane „rusticus praeter mercedem laboris in terris domini sui nihil habet,” ér’ acesta inca numai pe pamentulu domnului seu restringe pe iobagiu numai pre lunga resplat’ a muncii sale, si de a-ci incolo nui are gri-gie; de atunci dicu esiste decrete regesci si articlii de lege din care resulta apriatu, cum-ca iobagiulu au avutu totu asemenea dreptu in privint’ a acuisitiunei de proprietate imobila că ori si care altulu, si din care se vede apriatu, ca pe temeliul acestui dreptu si au castigatu de acelea. (Va urmá).

Brasiovu 12 Aprile. Prese tóta asteptarea si spre mare mirare si superare a economiloru ne reaflamu in mediu de ierna! De vr’o 4 dile ninge necontenit si néu’ a cadiuta de unu cotu si mai bine a ajunsu acum a fi amenintiatória si comunicatiunei. Candu scrimu acestea totu mai ninge mereu si cu multa repediune, fora cá diu’ se pótă sôrele topi, ce a incarcatu nótpea la néua. —

Din vecin’ a secuime ni se spune, ca s’ar’ fi arrestatu si pe acolo vreo 3 insi, din causele novisimeloru porniri, pentru cari in totu loculu s’au luatu mesuri de precautiune si preservatiune; — ér’ ceea ce se aude despre unele imputatiuni si remustratiuni facute din partea Austriei catra Romani’ si din partea Romaniei catra Austri’ va fi avendu motivele totu in causele acestoru porniri ale emigrantiloru. —

„H. Z.“ scrie cá positivu, cumca propagand’ a revolutio-nara a concentratru o parte din ómenii sei in Principatele ve-cine, si ca ei acolo se ecsercésa pe facia pentru-cá se pro-rumpa in Ardélu, si adauge: „Speram, ca va veni tempulu in care Austri’ va veni in pusetiune a poté resplati dupa cuviintia acestu servitii amicabilu alu veciniloru.“ — In camera din Romani’ s’apropusu resolvarea speseloru pentru unu lageru de ecsercitie la Focsiani, inse nu pentru emigranti, ci pentru militi’ a tierei. Cumca pela Pétr’ a si Romanu s’aru astă multi emigranti si cumca Austri’ ar’ fi provocatu prin nota pe Principele Cuza si alu Serbiei, cerundu cá se nu dè asilu in tierile loru agentiloru maghiari, o spune si „Viitorul“, ér’ mai multe nu scimu despre acést’ a hidra propagan-distica, de catu, ca atatu Rusi’ a catu si Austri’ a misca tóte spre ale taiá tóta ap’ a dela móra intreprinderiloru loru, or’ unde se mai incérea a ’si face preparative de actiune. —

Sibiu 10 Aprile n. (Extractu). Despre impresiunea ce va fi facutu in publiculu de aici tréb’ a scóleloru cu privire la cele coprinse in Nr. 22 alu „Gazetei“ nu ve pociu spune mai multu, decat ca aceia caroru le mai pasa de scóla au intre-batu, ca déca potu fi adeverate acelea ce s’au publicatu in Gazeta, apoi cum se pótă cá DDnii consiliari de instructiunea publica se le fia trecutu cu vederea in timpulu visitatiu-niloru facute prin tiéra si pentru-ce se nu se arate totu lu-crulu la locurile mai inalte. Altora lea venitul reu, ca de ce scólele se fia locu de scutire dela recrutatia pentru nisice in-dividi asia nedestoinici de invatiatori. Eu am intrebatu pe unii carii au fostu in inspectiune si carii adeverira tóte cele scrise in numitulu articulu. De altumintrelea Dv. acolo pu-teti intrebá pre profesorii carii au calatoritu in vacanti’ a tre-cutu prin tiéra.

In a. 1862 pre candu la Brasiovu se tienea adunarea generala a Asociatiunii, in scól’ a din Tohanu dascalulu isi tienea vacile si gainele. De a-ci incolo mai vedeti si Dv. cum merge chiaru in vecinatatea Dv. de es. la S. Sz.-György, la Arapatak si pe aerea. Despre intemplat’ a maltratare in Dobra a invatiatorului Pecuraru gimnasistu abs. si cu 3 ani de teologia inca veti fi auditu. In Nocrichu pana si scaunele din scóla s’au sfarmatu de ómeni beti pre catu aceea in tómna trecuta se prefacuse si in carciuma. In Cinculu mare inca se facura ospetie in scóla, éra invatiatorulu isi tienea porculu in camar’ a scólei, de rimá edificiulu. In S. Ioanu scól’ a se pre-facú in localu de arest. In tractulu Iliei invatiatorii sunt scosi, eara cativa preoti tragu lefile invatiatoriloru. In satulu T. de preste Oltu platesce invatiatorulu comunei, eara nu co-mun’ a invatiatorului; gaciti pentru-ce? —

Acestea exemple sunt din o suta unele, ce le-am si uitatu; dara cine are voia pótă culege ori cate. Intrebare: sciu DD. consiliarii si protopopii despre tóte asemenea abu-suri? Dara mai scia-se, cate scóle s’au si desfintiatu cu to-tulu, cate sunt numai cu numele?

Despre fundatiunea lui Iuga altadata, adica dupa ce voru veni socotelile la gubernu intru intielesulu testamentului. R.

Sinodulu diecesei romane sibiane.

Siedinti’ a IV din 6 Aprilie. Dupa cetirea protocoleloru de eri si alaltaieri, se deschidu desbaterile asupra §§ ur-matori: 19—38. —

In aceasta siedintia statuirea paragrafilor: 21, 25 si 26 au provocatu desbateri fórte seriose.

Paragrafulu 21: „parochiele matere cu séu fora filii se intarescu in starea loru de pane acuma;“ este atacatu de ca-tra Dlu consiliariu Bologa, care aratandu starea cea deplorabile in care se afla clerulu nostru in mai multe parochii tocmai in caus’ a unei stari iregulate in care se afla, face a-tentu maritulu siuodu asupra cuventului „se intaresca“ si ’lu provoca a starui la inaltulu presidiu pentru modificarea ace-stuia. Paragrafulu se modifica in fine in modulu acesta: „pa-rochiele matere cu séu fora filii remanu deocamdata in starea loru pana la o regulare mai potrivita.“ —

§ 25. „In sinodulu parochialu iau parte toti parochienii, cari sunt cristianii cu fric’ a lui Dumnezeu, implinescu poruncile dumnediesci si bisericesei si n’au fostu pedepsiti pentru vreo crima din partea judecatoriei politice, si sunt de 24 ani“ — La § acesta se propunu doue amendamente, unulu din par-tea Dlui prof. Boiu, care nu ’si afla consciintia s’apacata cu terminii acesti generali: „cristianii cu fric’ a lui Ddieu, ori implinescu poruncile lui Ddieu si bisericiei.“ Ca-ci cine este in stare a judeca pe unu omu, déca este cu fric’ a lui Ddieu seu nu? si daca implinesce poruncile lui Ddieu s. nu? Prin semne esterioare se pótă lesne incela lumea si de aceea dlui propune a se modifica partea aceasta a § astufelui: cari sunt cristianii de confesiunea nostra si nu stau supt vre unu canonu biser. cu aceasta modificatiune, care produse o sensatiune via si placuta mai pe tóte fetiele adunatii, presidiulu este multiumitu. P. Munteanu inca se pronuncia pentru testulu neschimbaturu alu paragrafului, adaugandu, ca ómenii cu fric’ a lui Dumnedieu se potu cunoscere si din portarea loru beser. ér’ Dr. Petreanu, care voiesce a sustiené motiunea Dlui prof. Boiu nu pótă veni la cuventu si asia partea dantaiu a §-lui remane neschimbata. — La partea a 2a/a § „si n’au fostu pedepsiti pentru vreo crima din partea judecatoriei politice“ Dr. Tincu face observatiunea, ca legile besericesci nu sunt identice cu cele civile si ca adése se pótă intempla, cá celu mai bunu crestinu se fia pedepsit dupa legile politice din diverse cause fora de a incetá altfelui de a fi omu onestu si crestinu bunu. Ba chiaru in patri’ a nostra, unde organele legilor civile si politice sunt nu numai straine, ci adese chiar’ inimice besericiei nostre s’ar’ da inse prin acesta parte a §-lui la proceduri regretabile, si domnii’ a lui este asia dar’ pentru lasarea de totu afara din testu a cuvintelor citate. Si motiunea aceasta produce o desbatera mai lunga si via, dar’ ne-finindu sprijinita cade. Cu tóte acestea § se modifica astufelui: „In sinodulu parochianu ieau parte toti parochienii, cari sunt cristianii cu fric’ a lui Ddieu, de sene statatori si implinescu poruncile lui Ddieu, si civile precum si detorintiele loru parochiene.

Din § 26. Agendele sinodului parochialu se priimescu Nr. 1 prescurtatu astufelui:

„Alegerea membrilor comitetului sinodului parochiale, cari nu potu fi ruditii intre sene pana la a 6 spitia de sange si a 4 de cuseria.*)

Nr. 2 astufelui: Alegerea parochului, capelanului si diaconului.

Nr. 3, 4, 5 si 6 se priimescu neschimbati.

Nr. 7 astufelui, „alegerea deputatilor la sinodulu protopopescu.“

Nr. 8 remane neschimbatu.

La Nr. 9 se nasce o discusiune mai via si lunga, la care iau parte mai multi membrii ai sinodului si despre care ve voi relata mai departe cu alta ocasiune. —

Novissim u. In modulu acesta s’apropiu procesu pana in fine cu proiectulu care s’apropiu cu pucine modificatiuni. Sambata se puse capetu sinodului si inchidienduse siedintiele dumineca se tieșu „Te Deum“, dupa care parintii se re’ntor-sera la ale sale.

Cronica esterna.

RUSIA si ROMANIA. Diurn. (oficialu imperat.) „de Petersburg“ intr’unu articlu trasu de Peru si dusimónosu Romaniei scuipa focu si putioasa asupra Princepatelor romane, cu cuventu, ca ar’ amenintia pacea Europei mai tare decat resbelulu danicu: Cuprinsulu articulului acestui periculosu e urmatoriulu: „Organisatiunea din 1858 a datu Moldovei si Valachiei una constitutiune liberale; ea inse nu potu sterni in poporu basea cea etica séu morală, care singura e in stare

*) Vedi proiectulu de organizare tiparit 1864 de Esc. S’ Andrei Barone de Siagun’ a.

R.

a produce incóce fructulu fericirei poporului din flórea imprejurilor libere de statu. Cá si pana acum junimea alésa a Romaniei ésa cá roii din tiéra pentru-cá in amelial'a desfatariloru parisiane se'si aduoa de acolo cultur'a loru de barbati de statu, si asia se reintorcă si se facu deputati, barbati de statu, ministri si guvernésa sermanele Principate cu fundandele in abisulu celu mai prapastiosu . . . — Unde se formédia pe trupu vre una buba acolo se tragu tóte sucurile cele rele. —

„Asia serbescu si Principatele romane de multu cá locu de concentrare pentru gunoiulu politicu alu Europii si pentru elementele revolutionarie, care in alte locuri nu 'si potu casi-tiga scena pentru actiune; se aduna acolo, afla acolo unu locu linu si bunu de puitu pentru planele loru cele criminali si se consultésa acolo, dupa cum le dictésa anim'a pentru returnarea ordinei europene . . .

„Se pote, cá Austri'a, cá Pórt'a, cá Rusi'a se se uite cu manele in sinu, in timpu ce la granit'a proprietatilor loru se sapa mine, se incarea si se aplica si focul la firulu de aprinsu? E preste tóta potinti'a! — Ceea ce ne sternésce cea mai viia a nostra ingrijire e, ca mai curundu or' mai tardiu státele invecinate Principatelor dunerene totu cata se se védia silite a lua cele mai energice mesuri in contra ostilitatiloru acestoru revolutionarie mascate. Despre Angli'a potem se simu convinsi, ca ea in caus'a acésta condamna pe deplin si in tóta sinceritatea regimele Princ. Cuza si numai catu se redica intrebarea, cá ce atitudine va lua Franci'a in casulu numitu facia cu statele cele mai aprópe interesate aici? —

„Fia acésta cum va fi, dar' Pórt'a, Austri'a si Rusi'a nu potu se privésca fora neodihna la agitarea din Principatele dun. si de acea ni se pare, ca de acolo (Romania!?) se redica unu periculu mai mare pentru pacea Europii, decatu dela teatrulu resbelului danesu.“ — Aici ce se mai dici, decatu, se temi de reu, ca binele dela Rusi'a pentru Romani l'au mancatu lupii uralici. —

Se combinamu amenintiarile acestea — cari nu voru fi sterpe — cu datele fórte positive despre armat'a rusésca, dela Cherson si Besarabi'a, unde se afla concentrate preste 54 mii soldati si afara de acestea döue divisióne de infanteria estinse pe drumulu catra Romania in Podoli'a si Besarabi'a, dupa unu coresp. in „Buciumulu“, apoi si pregatirile corebiiloru la Nicolaew si cele comerciale la Odesa, si vomu trebui se credemu, ca nuorii cei negrii se voru reversa asupra orientului, ca-ce in Constantinopole s'a si facutu o pornire, ca solulu rusu Novicoff inchisese unu polonu sositu cu pasu mincinosu rusu si Turci'a, apoi si Franci'a si Angli'a prin note rechiamara liberarea polonului, semnu, ca dór' se mai urdiesce ér' unu Se-vastopole si unu Malacoff. —

Apoi „Le Nord“ ér' diurn. rusomanu proclama, ca toti revolutionarii se unescu cu Romanii intr'o societate cosmopolita spre a se constitui mai antaiu Romania intr'unu statu nedependentu de Turci'a, cu tóte acestea, Turci'a e multiamita cu respunsulu Pr. Cuza, si in caus'a armarii (cumca se face pentru aperarea neutralitatii si a graniteloru imperiului pe basea constituirei tierei) si cele facute sunt bine primeite de fapte complinite de catra Turci'a. —

Cu tóte acestea inse „Botsch.“ publica din „Bohemia“ scire dela Vien'a, ca Pórt'a a tramisu o depesia la poterile suscriitorie tractatului de Parisu, in care constatéa, ca eosista unu proiectu pentru constituirea Patelorului cá statu nedependentu si Pórt'a dechiara, ca va lua tóte mesurele este-me a'si sustiené dreptulu. —

ANGLIA. La conferintiele pentru caus'a Daniei va portá presidiulu grafulu Russel; nu se scie inse inca, candu voru luá incepulu. —

Primirea lui Garibaldi in Southampton in 3 Aprilie a fostu entusiastica, n'avemu inse detaiuri despre ea.

Intrarea grafului L. Clarendon in cabinetu, cunoscutu pentru amicitia cu napoleonismulu, si demisiunea Mr. Stansfeld, care aparase pe Mazzini, sunt eveneminte, cari dovedescu apropiarea intimitatei cordiale intre Franci'a si Angli'a.

Diurnalul lui Palmerston „Morning Post“ nu incetéa a aruncá cu tina asupr'a Austriei, Rusiei si a santei aliantie. Intre altele scrie, ca cabinetulu de Vien'a a alesu din nenocire de celu mai bunu mediulocu spre a intrá in gratia Cearului servil'a copiare in Galiti'a a sistemei lui Muravieff si a celoru lalți aginti muscalesti din Poloni'a. „Portarea

Austriei in Galiti'a este astufeliu, in catu se pote privi cá si gura o rescola in acésta provintia, candu Austri'a ar' fi undeva atacata, si crede mu, ca acésta se va si intemplá in curredu.“

Nr. 1017/1864.

3—3

E D I C T U.

Dela magistratulu urbanu si districtualu cá judecatoria se aduce cu acésta la cunoscintia publica, cumca la cererea Domnei Ecaterina Sivu nascuta Zsippa, cá singura moștenitóre dupa Ioane Zsippa, s'a concesu licitatíunea publica libera a intregei avere remase dupa Ioane Zsippa, care sta din cas'a sub Nr. protocolului funduarii 316 in suburbii de susu, dimpreuna cu gradin'a pretiuta in 4000 fl. v. a., apoi din deosebite mobilie de casa anumitu mobile in pretiu de 175 fl. m. a.; si pentru licitarea realitatei s'au ordonatu doue termine, ad. pe 16 si 30 Aprile 1864, ér' pentru licitarea efectelor unu singuru terminu: pe 9 Aprilie 1864, totu deuna la 10 óre inainte de prandiu in loculu realitatei licitande séu in cas'a numita. Realitatea se va bate diosu in primulu terminu numai cu sum'a pretiurei séu preste acésta; numai in terminulu alu doilea suptu acelasiu; in casulu din urma inse reservanduse dreptulu susu numitei ereditóre, cá in restimpu de trei dile se aprobe séu reprobe cumparatur'a; din contra efectele se voru licitá in susu insenatulu terminu si suptu sum'a pretiurei, inse numai pe lenga deponerea pretiului.

Celealte conditiuni de licitatíune precum si pretiurea obiectelor licitande, si starea in care se afla realitatea in protocolulu funduariu se afla in cancelari'a de aici spre dispositiune la veri cine ar' vré se se informedie séu se ié copia.

De altumintrelea se observédia espresu, cumca licitatíua se face la libera cerere a elronomei si prin urmare creditorilor asigurati pre realitate le remane dreptulu loru rezervat fara privire la pretiulu vendiarei.

Brasovu in 19 Martiu 1864.

Magistratulu urbanu si districtualu
cá tribunalu.

Multiamita.

Suscrisii facu in numele orfanului Emanuel Georgiades cunoscutu, cumca dupa mórtea parintelui lui Gregorie Georgiades, care in 1862 si ascurase viéti'a la societatea ascuratrice de rente si viétia numita „Der Anker“ pe 3000 fl. v. a. numita societate pe lenga depurarea premiei de 146 fl. 56 cr. prin agentulu primariu de aici D. Frederick Schneider a platit u afara suscrisiloru sum'a acea de 3 mii fiorini.

Pentru prom'ta acésta multiumire se afla suscrisii indemnati in numele curatielului seu asi respica societati ascuratrice „Anker“ intim'a sea multiamire.

Brasovu in 30 Martiu 1864.

Anastas. I. Safrano m. p.

Ioane Alexi m. p.

tutoru orfanului Emanuel Georgiades.

Cas'a cu unu catu

din cetate, strat'a noua de susu Nr. 149 se vinde din buna voia. Acea casa consta din 7 odai de locuitu, 2 bucatarii, 2 camari, 3 siopuri de lemne si 2 pifnitie.

Condițiile de vendiare se potu atlá mai deaprope in casele lui Juga, stratá négra Nr. 339 catulu 1.

Cursurile la bursa in 11. Apriliu 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 52 cr. v.
Augsburg	—	—	115 " 90 "
London	—	—	115 " 35 "
Imprumutulu nationalu	—	—	81 " 60 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	73 " 60 "
Actiile bancului	—	—	773 " — "
" creditului	—	—	192 " — "

Obligatiile desarcinarii pamentului in 8. Apriliu 1864:

Bani 70·75 — Marfa 71·25

Redactoru respondenteru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.